2026/1082

13.5.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/1082

(2026. gada 12. maijs)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Bosnijas un Hercegovinas bruņotos spēkus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Savienība ir apņēmusies uzturēt ciešas attiecības, lai atbalstītu spēcīgu, neatkarīgu un pārtikušu Bosniju un Hercegovinu, pamatojoties uz Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses ([2]), kas parakstīts 2008. gadā un stājās spēkā 2015. gadā, un Eiropadomes 2024. gada lēmumu sākt pievienošanās sarunas.

(3) Savienība atzīst Bosnijas un Hercegovinas ieguldījumu kopējā drošības un aizsardzības politikā (KDAP), tostarp tās dalību KDAP misijās un operācijās un ES kaujas grupās.

(4) Savienība 2022. gada 21. martā apstiprināja Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai ar mērķi kļūt par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu, tostarp plašāk izmantojot EMM, lai atbalstītu tā partneru militārās un aizsardzības spējas.

(5) Kā tas atgādināts 2024. gada 18. decembra un 2025. gada 17. decembra Briseles deklarācijās, Savienības un tās dalībvalstu līderi, apspriedušies ar Rietumbalkānu līderiem, aicināja Savienību turpināt sadarboties ar reģionu, lai vēl vairāk attīstītu tā aizsardzības spējas un kapacitātes, tostarp, izmantojot EMM.

(6) Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 22. oktobrī saņēma Bosnijas un Hercegovinas lūgumu Savienībai palīdzēt Bosnijas un Hercegovinas bruņotajiem spēkiem iepirkt svarīgu aprīkojumu, lai stiprinātu to operacionālo gatavību.

(7) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ([3]), un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).
([2]) OV L 164, 30.6.2015., 2. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.
([3]) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Bosnijai un Hercegovinai ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) stiprināt Savienības un Bosnijas un Hercegovinas sadarbību drošības un aizsardzības jomā;

b) palīdzēt stiprināt Bosnijas un Hercegovinas bruņoto spēku drošības un aizsardzības spējas, lai uzlabotu valsts drošību un noturību un tādējādi labāk aizsargātu civiliedzīvotājus krīzes un ārkārtas gadījumos.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, palīdzības pasākums finansē šāda veida aprīkojumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai, un pakalpojumus:

— individuālie aizsardzības līdzekļi,

— individuālais *CBRN* aprīkojums,

— kravas transportlīdzekļi,

— nakts redzamības ierīces.

Palīdzības pasākums finansē arī saistītās piegādes un pakalpojumus, tostarp vajadzības gadījumā tehnisko, operatīvo un apkopes apmācību.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 36 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finansiālā kārtība

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 15 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas pilda ar šo lēmumu noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu.

2. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) Bosnijas un Hercegovinas bruņotie spēki, kas saņem atbalstu saskaņā ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;

c) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) neviens saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtais aktīvs netiek nozaudēts vai nodots tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā paredzētos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi un integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem saskaņā ar EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno Centrālā projektu vadības aģentūra (*CPMA*) un palīdzības pasākumu administrators.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga to, kā saņēmējs izpilda 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto, lai nodrošinātu izpratni par 3. pantā noteikto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp ar palīdzības pasākumu atbalstīto Bosnijas un Hercegovinas bruņoto spēku izdarītus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus.

2. Aprīkojuma un materiālu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par noteiktu priekšmetu inventarizāciju līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu īstenošanu saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 12. maijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

K. KALLAS